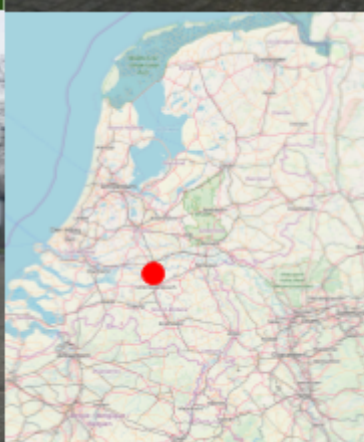

Quickscan Ecologie

Midgraaf 25
Babylonienbroek

Een natuurtoets Wet natuurbescherming naar de mate van geschiktheid voor verblijfplaatsen van beschermde soorten in verband met sloopwerkzaamheden.

20 februari 2019

kaales .nl

natuur & ondernemen

Colofon

Terreinbezoek en foto's:

HOLAG

Hans Hofland

telefoon: +31654295163

Website: www.holag.eu

Email: info@holag.eu

Rapportage / Proces en eindredactie:

Kaales Natuur & Ondernemen

Maarten W. Kaales

Telefoon: 085-0654182

Website: kaales.nl / beschermdesoorten.nl

Email: kaales.nl@gmail.com

Inhoud

1. Inleiding.	3
1.1 Aanleiding .	3
1.2 Quicksan .	4
1.3 Voorgenomen ingreep .	4
2. Wettelijk kader Wet natuurbescherming	5
2.1 Algemeen .	5
2.2 Soortenbescherming .	5
2.3 Gebiedenbescherming .	7
3. Methodiek	9
3.1 Algemeen .	9
3.2 Deskstudie .	9
3.3 Terreinbezoek .	9
4. Resultaten	10
4.1 Beschermde gebieden .	10
4.2 Beschermde soorten .	11
5. Toetsing en conclusies	14
5.1 Effectbepaling .	14
5.2 Toetsing effecten op beschermde soorten .	14
6. Bronnen	16

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op de locatie aan de Midgraaf 25 te Babylonienbroek bestaat het voornemen om de bestaande opstallen, behalve de woning, te slopen. In dit kader wordt door het bevoegde gezag een toets aan de soortenbescherming zoals opgenomen in de Wet natuurbescherming (Wnb) als een verplichte handeling gezien. Hierbij moet rekening worden gehouden met het huidige voorkomen van de, op grond van de Wet natuurbescherming, beschermde soorten.

Afbeelding: Situatieschets. Bron: OpenStreetMap Nederland

Wanneer het slopen leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen voor beschermde soorten, moet vrijstelling of ontheffing worden aangevraagd. De planlocatie is een voormalig melkbedrijf, waarop een woning en acht opstallen worden gesloopt in opdracht van Geofoxx Tilburg gesloopt. Om dit conform de Wet natuurbescherming zorgvuldig te kunnen uitvoeren is een Quickscan gewenst. Geofoxx Tilburg heeft aan Holag en Kaales Natuur & Ondernemen opdracht gegeven deze Quickscan uit te voeren.

1.2 Quickscan

In een Quickscan wordt onderzocht of de werkzaamheden een effect kunnen hebben op beschermde plant- en diersoorten, Natura 2000-gebieden of het Natuurnetwerk Nederland. Op basis van deze Quickscan worden aanbevelingen voor een eventueel vervolg gegeven.

De Quickscan geeft antwoord op de volgende vragen:

1. Is het plangebied waar de geplande activiteiten plaatsvinden geschikt als leefgebied voor beschermde soorten? Zo ja voor welke?
2. Zijn er in het plangebied sporen van gebruik door (beschermde) soorten te vinden?
3. Is het mogelijk dat door de geplande activiteiten verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden?
4. Is er vervolgonderzoek nodig naar het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten ?
5. Ligt het plangebied in of nabij beschermde natuurgebieden?

Indien gewenst breiden wij een natuurtoets uit met:

- Aanvullend veld- en bronnenonderzoek.
- Aanvragen ontheffing of vergunning.
- Opstellen ecologisch werkprotocol.
- Maatregelen uit ontheffing en protocol begeleiden en uitvoeren.

1.3 Voorgenomen ingreep

Het voornemen is om alle opstallen, die bestaan uit een melkveeststal met garage, een kuilplaats, een loods met stal, een opslag en een jongveeststal te slopen. De aanwezige woning blijft behouden. Na deze werkzaamheden wordt de grond schoon opgeleverd en ontstaat er een nieuwe situatie.

Luchtfoto: Planlocatie met de te slopen opstallen. Het woonhuis linksonder op de luchtfoto blijft behouden. Bron: Bing.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

2.1 Algemeen

De bescherming van natuur en biodiversiteit is in Nederland vastgelegd in nationale wetgeving. Dit is een implementatie van de belangrijkste Europese richtlijnen voor natuurbescherming; De Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Sinds 1 januari 2017 zijn de Flora- en Faunawet, de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen door de Wet natuurbescherming. Provincies zijn grotendeels verantwoordelijk voor de uitvoering van deze wet. Het bevoegd gezag voor dit perceel is de provincie Noord-Brabant . Per 1 januari 2019 valt Babylonienbroek onder de nieuwe gemeente Altena.

2.2 Soortbescherming

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes. Daarnaast zijn er vrijgestelde soorten en jaarrond beschermde vogelnesten:

- Beschermingsregime soorten vogelrichtlijn;
- Beschermingsregime soorten habitatrichtlijn;
- Beschermingsregime ander soorten;
- Vrijgestelde soorten;
- Jaarrond beschermde vogelnesten.

Vogelrichtlijn

Onder de soorten van de Vogelrichtlijn vallen alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels. Het is verboden om:

- Opzettelijk vogels te doden of te vangen;
- Opzettelijk vogelnesten, -rustplaatsen en – eieren te vernielen of te beschadigen of vogelnesten weg te nemen;
- Eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
- Opzettelijk vogels te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn

Onder de soorten van de Habitatrichtlijn vallen soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.

Wat betreft deze soorten is het verboden om:

- Opzettelijk dieren te doden of te vangen;
- Opzettelijk dieren te verstoren;
- Opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen;
- Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. Ook is het verboden deze soorten te verkopen, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te kopen, tenzij het gaat om gefokte of gekweekte dieren of planten.

Andere soorten

Onder het beschermingsregime andere soorten vallen soorten waarvan er geen Europese verplichting tot bescherming is. Dit zijn soorten die vanuit nationaal belang extra bescherming behoeven. Het beschermingsniveau van deze soorten kan per provincie verschillen. Het is verboden om:

- Opzettelijk dieren te doden of te vangen;
- Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- Opzettelijk (vaat)planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten.

Vrijgestelde soorten

De verboden zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden. Ook vallen de zwarte rat, bruine rat, huismuis, de mol en exoten niet onder beschermingsregime van de Wet natuurbescherming en mogen opzettelijk gedood en gevangen worden.

Jaarrond beschermde vogelnesten

De opgestelde lijst met jaarrond beschermde nesten voor vogels is een beleidsdocument dat voortvloeit uit de voormalige Flora- en faunawet en meegenomen is onder de Wet natuurbescherming. De nesten zijn ingedeeld in categorieën (1 t/m 5) waarvan de categorie 1 t/m 4 jaarrond beschermd zijn. Nesten in categorie 5 zijn enkel beschermd bij afwezigheid van voldoende alternatieven. Onder de jaarrond beschermde nesten vallen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

2.3 Gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming noemt bekende maar ook enkele nieuwe soorten natuurgebieden die bescherming behoeven: de Natura 2000-gebieden, het natuurnetwerk Nederland (NNN), bijzondere provinciale natuurgebieden en landschappen, bijzondere nationale natuurgebieden en de nationale parken. Bij ontwikkelingen met name in het buitengebied moet rekening worden gehouden met het al dan niet van toepassing zijn van de beschermingsregimes van deze natuurgebieden. Ieder gebied kent een eigen beschermingsregime dat afzonderlijk gewogen dient te worden in relatie tot plannen, projecten en andere handelingen met mogelijk nadelige effecten voor de beschermde natuurwaarden.

Natura 2000-gebieden

De bekendste natuurgebieden zijn de Natura 2000-gebieden, zij kennen tevens het meest strikte beschermingsregime. De basis voor Natura 2000 zijn de Europese Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. In Nederland zijn 164 gebieden als Natura 2000-gebied aangewezen. Voor ieder gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen bepaald die betrekking kunnen hebben op de bescherming van specifieke flora en fauna alsook leefgebieden van soorten. Alle projecten en handelingen binnen of buiten de gebiedsgrenzen mogen geen verstorend of verslechterend effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. De provincies zijn belast met de taak een dergelijk netwerk tot stand te laten te komen en in stand te laten. De uitvoering hiervan is hoofdzakelijk gestuurd vanuit de ruimtelijke ordening (provinciale Verordeningen). Binnen het natuurnetwerk geldt een “nee, tenzij”- principe.

Overige gebieden

Naast de bovengenoemde gebieden kunnen gebieden aangewezen worden als ‘bijzondere provinciale natuurgebieden’, ‘bijzondere provinciale landschappen’ of ‘nationaal park’. De bescherming van deze gebieden vindt net als bij het NNN plaats via het ruimtelijk spoor. Daarnaast kan een gebied aangewezen worden als ‘bijzonder nationaal gebied’. De bescherming van deze gebieden stemt dan ook overeen met de bescherming van Natura 2000-gebieden.

3 Methodiek

3.1 Algemeen

Om een goed beeld van de natuurwaarden binnen het plangebied te krijgen is het onderzoek in verschillende stappen uitgevoerd. Op basis van bronnenonderzoek is nagegaan of er wettelijk beschermde planten- of diersoorten in het gebied voor kunnen komen waaraan extra aandacht geschonken moet worden tijdens het terreinbezoek. Na het bronnenonderzoek is een verkennend terreinbezoek gebracht aan het plangebied. Hierbij is, op basis van de gegevens van het literatuuronderzoek, beoordeeld voor welke soorten het gebied daadwerkelijk een geschikte habitat biedt en daarmee welke soorten er daadwerkelijk voor kunnen komen. Vervolgens zijn de mogelijke effecten op de verwachte beschermde soorten beschreven.

Het plangebied en de directe omgeving hiervan is onderzocht op de aanwezige flora en fauna. Dit betrof onder andere een sporenonderzoek. Op basis van terreinkenmerken is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de, in de regio voorkomende, beschermde soorten.

3.2 Deskstudie

Ter indicatie is waarneming.nl geraadpleegd. De gegevens hiervan zijn niet in deze rapportage verwerkt. Verder zijn kennisdocumenten van BIJ12 en relevante literatuur geraadpleegd.

3.3 Terreinbezoek

Het plangebied is op 7 februari 2019 systematisch doorkruist in verband opsporing van mogelijk aanwezige beschermde flora / fauna op de locatie. Van alle opstallen zijn foto's en video's gemaakt ter ondersteuning van de natuurtoets. Er is gezocht naar (sporen) van vogels, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en beschermde flora.

Op verschillende punten in het plangebied zijn waarnemingen verricht. Tijdens het veldbezoek is het gebied beoordeeld op de habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Er is extra aandacht besteed aan de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen en uilen. Om de flora en fauna te kunnen determineren is gebruik gemaakt van eigen expertise en literatuur.

4 Resultaten

4.1 Beschermd gebied

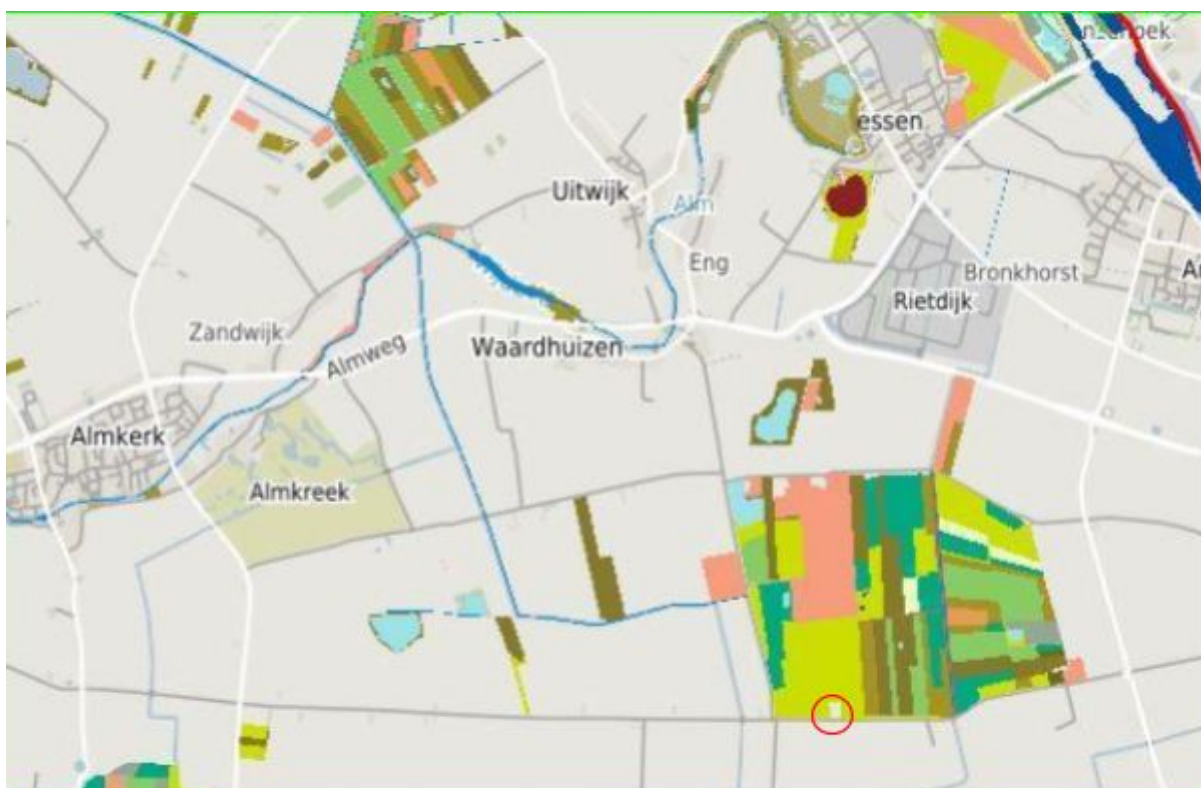
Natura 2000-gebieden

De locatie Midgraaf 25 is niet gelegen in Natura 2000-gebied.

Natuurnetwerk Nederland

De voormalige boerderij is in de directe omgeving gelegen van het Pompveld, maar maakt er geen onderdeel van. Het Pompveld is onderdeel van het Natuur Netwerk Brabant.

Het plangebied ligt op ruime afstand van gebieden die onderdeel uit maken van het Natuurnetwerk Nederland. Het 'nee-tenzij' beschermingsregime, zoals dat binnen de EHS¹-spelregels van toepassing was, houdt in dat plannen, projecten en handelingen in de EHS met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden niet zijn toegestaan. Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het natuurnetwerk en tast de kernkwaliteiten niet aan.

Afbeelding: Projectlocatie in rode cirkel op de Natuurdoelen kaart (met beheertypen) Brabant.

---

¹ EHS = Ecologische hoofdstructuur, de voorloper van het Natuurnetwerk Nederland.

Overige gebieden

De locatie Midgraaf 25 is niet gelegen in een van de overige gebieden.

4.2 Beschermde soorten

Grondgebonden zoogdieren

Binnen het plangebied zijn geen sporen aangetroffen van wilde grondgebonden zoogdieren. Wel zijn er sporen gevonden van een Kat. Mogelijk een verwilderde 'boerderij-kat'. Deze staat niet op de lijst van beschermde soorten.

Vleermuizen

Het plangebied is zorgvuldig beoordeeld op de mogelijke waarde voor vleermuizen.

Hierbij is gelet op de geschiktheid van de aanwezige bebouwing als verblijfplaats voor deze dieren: de aanwezigheid van spouwgaten en andere openingen in muren en daken, vetstrepen, uitwerpselen en prooiresten bij gevelopeningen.

Verblijfsruimte voor vleermuizen dienen te voldoen aan specifieke voorwaarden zoals een stabiele temperatuur en het tochtvrij zijn. Een deel van de te slopen gebouwen voldoet aan deze randvoorwaarden. Alle gevels en zolders zijn daarom nauwkeurig geïnspecteerd op sporen van vleermuizen. Er zijn in en om de gebouwen geen sporen aangetroffen.

Flora

Er is geen bijzondere flora aangetroffen binnen het plangebied.

Melkstal en garage

In de garage is op dit moment (winter 2019) geen spoor te vinden . De garage is open en geschikt voor broedvogels.

Foto boven: Melkstal met garage. foto's onder: Aan de achterzijde van de stal gebruikt een kerkuil de deurpost als verblijfplaats (geen nestplaats). Op de foto rechtsonder zijn braakballen te zien.

Jongveestal

De aanbouw is van hout en in slechte conditie. Er is geen geschikte plek voor bijvoorbeeld vleermuizen. In het broedseizoen goed geschikt voor kleinere broedvogels. Dit is relevant in verband met de Zorgplicht. Slopen in het broedseizoen vormt daarmee een risico.

5 Toetsing en conclusies

5.1 Effectbepaling plan

Het natuuronderzoek is gebaseerd op inventarisatiegegevens van derden, literatuuronderzoek en een verkennend veldbezoek aan het plangebied. Het beeld dat uit het onderzoek naar voren is gekomen vormt voldoende basis om gefundeerd uitspraken te doen over de mogelijke effecten en over het vervolgtraject van de voorgenomen werkzaamheden voor beschermde soorten en gebieden.

De activiteit slopen kan in theorie verstoring opleveren. Dit geldt ook voor het eindresultaat; er ontstaat als gevolg van de sloop een geheel nieuwe situatie. Aan de hand van de resultaten wordt toegelicht of er naar verwachting sprake is van een verstoring en een overtreding in het kader van de Wet natuurbescherming. Er wordt daarbij antwoord gegeven op de vragen die in de Inleiding werden gesteld:

Voor de bepaling van de effecten die ontstaan door de sloop van de opstallen en voor de beantwoording van de vraag of er een strijdigheid ontstaat in het kader van de Wet natuurbescherming, dient er antwoord te worden gegeven op de volgende vragen:

- Is het plangebied waar de geplande activiteiten plaatsvinden geschikt als leefgebied voor beschermde soorten? Zo ja voor welke?
- Zijn er in het plangebied sporen van gebruik door (beschermde) soorten te vinden?
- Is het mogelijk dat door de geplande activiteiten verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden?
- Is er vervolgonderzoek nodig naar het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten ?
- Ligt het plangebied in of nabij beschermde natuurgebieden?

5.2 Toetsing effect op beschermde soorten

Kerkuil

De kerkuil gebruikt een aantal vaste plekken in zijn territorium als nest of rustplaats. De plekken kunnen op enkele honderden meters afstand van elkaar liggen. De kerkuil is flexibel in het wisselen van vaste plekken. Het is daarbij wel essentieel dat het aanbod van geschikte plekken groot genoeg is. Dit aanbod wordt voornamelijk gevormd door de ongeveer 15.000 kerkuilkasten in Nederland. De kerkuil heeft twee relevante typen verblijfplaatsen. Dit zijn:

- Kerkuilen broeden vooral in de hoge, donkere en tochtvrije delen van boerenschuren, kerken, kastelen en torens. Die moeten dan wel voor de kerkuil toegankelijk zijn. De

kerkuil broedt tegenwoordig in ongeveer 90 procent van de gevallen in nestkasten die in deze gebouwen zijn geplaatst.

- Overige rustplaatsen Zowel het mannetje als het vrouwtje gebruiken de nestplek vaak ook buiten de voortplantingsperiode, maar dan als vaste rustplaats. Ook de winterverblijfplaats is lang niet altijd dezelfde plaats als de nestplaats. Deze rustplaatsen zijn bij voorkeur niet uitpandig. In de winter, vooral in de perioden met een dik sneeuwdek, hebben de kerkuilen dan onvoldoende de mogelijkheid om voedsel te vinden. Bij inpandige verblijfplaatsen kunnen ze in de schuur foerageren. Onder de functionele leefomgeving van een nest of rustplaats verstaan we de omgeving die nodig is om een nest of rustplaats als zodanig te laten functioneren (dit wordt gezien als het territorium van de kerkuil). Een nest kan alleen succesvol functioneren als er voldoende habitat van voldoende kwaliteit is om zich te kunnen voortplanten.

Er is geen nestplek vastgesteld. Er is geen nestkast aanwezig. In de direct omgeving en zeer waarschijnlijk binnen het territorium komen 3-4 adressen met geschikte opstallen voor. Het voedselbiotoop blijft ongewijzigd. Dit betekent dat de functionele leefomgeving intact blijft en er geen verbodsbepaling van de Wnb worden overtreden.

Het voornemen om opstallen te slopen zal naar verwachting geen negatief effect hebben op de staat van instandhouding van beschermde soorten. Voor aanvang van de werkzaamheden binnen het plangebied, hoeft om die reden geen ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie. Ondanks dat de sloopwerkzaamheden leiden tot verwijdering van verblijfplaatsen van de kerkuil, zijn voldoende alternatieven binnen het territorium aanwezig. De sloopwerkzaamheden brengen het voortbestaan van deze soort niet in gevaar. Een ontheffing of eventuele compensatie is hier niet van toepassing.

6 Bronnen

- NNN / Natuurnetwerk Brabant
- Natura2000-gebieden in Brabant
- Vogelatlas van Nederland
- Kennisdocument Kerkuil (BIJ12)
- waarneming.nl
- beschermdesoorten.nl
- ruimtelijkeplannen.nl
- Diersporen